

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0820U100575

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Озимко Руслан Русланович

2. Ozymko Ruslan

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 103

Назва наукової спеціальності: Науки про Землю*

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-12-2020

Спеціальність за освітою: Географія

Місце роботи здобувача: Закарпатський обласний центр з гідрометеорології

Код за ЄДРПОУ: 20442705

Місцезнаходження: Слов'янська набережна, 5, м. Ужгород, Ужгородський р-н., Закарпатська обл., 88018, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.090.005

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний екологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 26134086

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 15, м. Одеса, Одеська обл., 65016, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний екологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 26134086

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 15, м. Одеса, Одеська обл., 65016, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 37.21

Тема дисертації:

1. Сильні та надзвичайні опади у Закарпатській області
2. Heavy and extreme precipitation in Zakarpattia region

Реферат:

1. Дисертацію присвячено визначенню просторово-часового розподілу, циркуляційних та термодинамічних умов формування сильних і надзвичайних опадів на території Закарпатської області протягом 1990-2019 рр. Охарактеризовані фізико-географічні умови регіону дослідження з боку можливості їх впливу на збільшення надзвичайних ситуацій гідрометеорологічного походження у Закарпатті на фоні кліматичних змін. Виявлені особливості складної взаємодії радіаційних умов, циркуляції атмосфери та орографії, що формують клімат області. Узагальнено, як змінювалися з 1966 по 2019 рр. кількісні критерії атмосферних опадів, які своєю інтенсивністю, районом поширення, тривалістю могли завдати або завдали значних збитків галузям економіки та населенню. Проаналізовані сучасні методи інтерпретації метеорологічних даних щодо сильних та надзвичайних опадів. Розглянуто основні методи та методики обробки та аналізу метеорологічної інформації, стосовно стихійних явищ погоди, в різних країнах світу. Проведений збір інформації метеорологічних станцій, гідрологічних та метеорологічних постів Закарпатської області, створена база даних щодо сильних та надзвичайних опадів за період 1990-2019 рр., яка включає 32 пункти спостережень

Закарпатської та 1 пункт спостережень Івано-Франківської областей, які відносяться до Державної гідрометеорологічної мережі спостережень. Встановлено, що найчастіше небезпечне посилення опадів спостерігається у високогірній та східній частині Закарпатської області, а залучення даних гідрологічних і метеорологічних постів допомогло зафіксувати значну частку стихійних опадів та уточнити географічне положення небезпечних зон з точки зору посилення опадів, а саме гірський хребет Полонина Боржава, гірський хребет Чорногора та верхня частина басейну річки Тересви. Виявлено, що зони найбільшої повторюваності сильних та надзвичайних дощів і сильних злив співпадають із зонами найактивніших селепроявів, а саме басейнами річок: Ріки, Терєблі, Тересви, Білої та Чорної Тиси. Ареали найбільшої кількості опадів під час тривалих дощів, в цілому, співпадають з територіями поширення зсувів, тому враховуючи збільшення повторюваності дощів критеріїв СМЯ, слід очікувати активізацію наявних зсувних процесів по території Закарпатської області, а також утворення нових осередків зсувів ґрунту.

2. The thesis is devoted to the definition of space-time distribution, circulation and thermodynamic conditions of formation of heavy and extreme precipitations on the territory of Zakarpattia region during 1990-2019. The physical and geographical conditions of the study region are characterized by the possibility of their influence on the increase of emergencies of hydro-meteorological origin in Zakarpattia against the background of climate change. Peculiarities of complex interaction of radiation conditions, atmospheric circulation and orography, which form the climate of the region, are revealed. The quantitative criteria of precipitation changing from 1966 to 2019 is generalized, which by their intensity, area of distribution, duration could cause or have caused significant damage to industries and the population. Modern methods of interpretation of meteorological data on heavy and extreme precipitation are analyzed. The main methods and techniques of processing and analysis of meteorological information on natural disasters in different countries are considered. Information collection of meteorological stations, hydrological and meteorological posts of Zakarpattia region was composed, a database on heavy and extreme precipitations for the period 1990-2019 was created, which includes 32 observation points of Zakarpattia region and 1 observation point of Ivano-Frankivsk region, which belong to the State Hydro-meteorological network observations. Mapping of the spatial distribution of heavy and extreme precipitation was performed by the Surfer 15 software package using the Mercator projection and the WGS-84 coordinate system. It is established that the most dangerous increase in precipitation is observed in the highlands and eastern part of Zakarpattia region, and the involvement of hydrological and meteorological posts helped to record a significant share of natural precipitation and clarify the geographical location of dangerous areas in terms of increased precipitation, namely mountain range Chornogora and the upper part of the Teresva river basin. It was found that the zones of the greatest recurrence of heavy and extreme rains and also heavy downpours coincide with the zones of the most active landslides, namely the basins of the rivers: the Rika, the Tereblia, the Teresva, the Bila Tisza and the Black Tisza. Areas of the highest rainfall during prolonged rains, in general, coincide with the areas of landslides, so taking into account the increase in the frequency of rains in relation to the criteria of natural meteorological phenomena, we should expect the intensification of existing landslides in Zakarpattia region, as well as the formation of new landslides.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семергей-Чумаченко Аліна Борисівна
2. Semerhei-Chumachenko Alina

Кваліфікація: к. геогр. н., 11.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сніжко Сергій Іванович
2. Snizhko Sergiy Ivanovich

Кваліфікація: д.геогр.н., 11.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балабух Віра Олексіївна

2. Balabukh Vira

Кваліфікація: к. геогр. н., 11.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хохлов Валерій Миколайович

2. Khokhlov Valeriy

Кваліфікація: д.геогр.н., 11.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прокоф'єв Олег Милославович

2. Prokofiev Oleg Miloslavovich

Кваліфікація: к. геогр. н., 11.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Серга Едуард Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Серга Едуард Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.